

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Metodika pro vzdělávací program

Implementace žákovského/studentského parlamentu do života školy

VP 1_2

Modul pro pedagogické pracovníky ZŠ a SŠ – distanční forma

1 Cíle vzdělávacího modulu

Cílem projektu „Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury“ je vytvoření sady ucelených studijních materiálů pro realizaci školního parlamentu na příslušné vzdělávací instituci. Termínem školní parlament rozumíme oba typy parlamentů – žákovský (pro ZŠ) a studentský (pro SŠ). Každý modul lze absolvovat v prezenční nebo distanční formě studia. V rámci projektu jsou vytvořeny metodiky, skriptá a pracovní listy pro každou formu studia (prezenční a distanční). Cílovou skupinou projektu jsou žáci základních a středních škol, pedagogičtí pracovníci, vedoucí pedagogičtí pracovníci a koordinátoři žákovských/studentských parlamentů.

Tento vzdělávací program je určen pro pedagogy jednotlivých škol, dozvedí se v něm kromě základních cílů a struktury školního parlamentu, jak je možné využít školní parlament napříč různými vyučovacími předměty, jak mohou oni sami přispět k dobře fungujícímu školnímu parlamentu a čím může být žákovský/studentský parlament prospěšný škole.

Vstupní předpoklady pro absolvování modulu jsou:

- a) ukončené středoškolské vzdělání;
- b) pedagogická praxe ve vzdělávací instituci;
- c) znalost základů práce s osobním počítačem a internetem;
- d) souhlas se zpracováním osobních údajů.

Konkrétní cíle vzdělávacího modulu jsou:

1. poskytnout návod, jak vytvořit žákovský/studentický parlament na příslušné škole s ohledem na věk žáků, kteří se do něj zapojí;
2. poskytnout vzdělávací materiál v rámci modulu – e-learning;
3. poskytnout vzdělávací materiál pro pedagogické pracovníky.

2 Vymezení jednotlivých tematických celků

2.1 Úvod – Co je to školní parlament

Tematický celek (TC) I seznámí účastníky s pojmem školní parlament. Školní parlament (žákovský nebo studentský parlament) je ustanoven ze zástupců jednotlivých tříd 5–9. ročníků ZŠ nebo 1–4. ročníků SŠ, kteří se pravidelně scházejí a které koordinuje dospělá osoba z řad pedagogů. Hlavní náplní školního parlamentu je komunikovat s vedením školy a pedagogickými pracovníky a zároveň předkládat připomínky a náměty ze tříd, informovat žáky o dění ve škole.

2.2 Osoba koordinátora

TC II vymezuje osobu koordinátora. Osoba koordinátora vede žáky k uvědomění si nutnosti spolupráce, týmového rozhodování, rozdělení povinností, odpovědnosti za svá rozhodnutí a demokratické výchově. Koordinátor funguje jako prostředník mezi vedením

školy, ostatními kolegy a žáky. Koordinátor musí zpočátku obvykle bojovat proti předsudkům ze strany vedení školy, s neochotou kolegů v pedagogickém sboru a malou motivací u žáků.

2.3 Volby

TC III se věnuje volbě zástupců do školního parlamentu. Volby jsou hlavním mechanismem demokracie, kterým žáci vybírají ze svých řad zástupce do školního parlamentu. Nejčastěji třídy nebo ročníky delegují své zástupce a předávají jim některé své pravomoci.

Volby ve školách se podobají svým systémem, organizací i průběhem volbám do parlamentu ČR, přesto lze aplikovat několik volebních modelů (např. poměrné zastoupení podle tříd, ročníků, podle roku narození, pohlaví apod.).

2.4 Fungování a pravidla parlamentu

TC IV se věnuje fungování a pravidlům školního parlamentu. Koordinátor společně se členy školního parlamentu stanoví základní funkce parlamentu a jeho pravidla.

2.5 Kompetence, role, funkce školního parlamentu

TC V vymezuje kompetence, role a funkce školního parlamentu. Před založením žákovského/studentského parlamentu koordinátor stanoví, jakou roli bude toto školní sdružení zastávat, co bude v jeho kompetencích. Nejčastější rolí školního parlamentu je komunikace s vedením školy a pedagogickým sborem ve prospěch těch, kteří je jako své zástupce do školního parlamentu zvolili.

2.6 Agenda a jednací řád

TC VI seznámí aktéry s tvorbou jednacího řádu. Zvolení členové školního parlamentu si na svém prvním zasedání stanoví jednací řád. Jednací řád je soubor formálních pravidel, jimiž se řídí výbory, skupiny a jednotky. Jde o nástroj upevňující demokratické principy ve skupině.

2.7 Memorandum (smlouva)

TC VII seznámí účastníky s pojmem memorandum a tvorbou smlouvy o spolupráci (memoranda). Memorandum je na rozdíl od smlouvy spíše neformální záznam nějaké skutečnosti, jednání nebo stanoviska. Jako legislativní oporu pro vznik memoranda nebo dohody o spolupráci můžeme použít § 1746 odst. 2 občanského zákoníku.

2.8 Aktivity, spolupráce, prosazování

TC VIII seznámí účastníky vzdělávacího modulu s možnými aktivitami školního parlamentu. Školní parlament usiluje o naplňování cílů školy v oblasti osobnostní a sociální výchovy a ve výchově demokratického člověka.

2.9 Metody práce školního parlamentu

Mezi základní metody práce patří: SWOT analýza, realizace různých projektů, zážitkové a zábavné aktivity, spolupráce se školskou radou nebo spolkem. Těmto a dalším aktivitám se věnuje TC IX.

2.10 Náplň práce

TC X seznámí účastníky modulu s obvyklými metodami práce školního parlamentu. V náplni práce je důležité stanovení cílů: krátkodobých, týdenních, měsíčních nebo celoročních.

2.11 Evaluace a autoevaluace

TC XI se věnuje problematice evaluace. Výsledky své činnosti předkládá žákovský/studentický parlament ve vhodné a adekvátní formě ostatním subjektům, které s ním tvoří školní prostředí. Školní parlament hodnotí svou činnost v krátkodobém i dlouhodobém horizontu.

3 Doporučené formy organizace výuky, harmonogram výuky

3.1 Doporučené formy organizace výuky

Individuální výuka – samostudium, e-learning.

3.2 Harmonogram výuky

Dle individuálních potřeb účastníků.

4 Doporučené metody výuky, učební pomůcky

4.1 Doporučené metody výuky

- Práce s textem
- E-learning
- Analýza a vyhodnocení

4.2 Učební pomůcky

- Internet
- Počítač
- Audiovizuální pomůcky: obrazové a zvukové záznamy
- Zařízení výpočetní techniky: výukové programy

5 Požadavky na úspěšné absolvování vzdělávacího modulu

Aby bylo možné úspěšně absolvovat vzdělávací modul, je nutné nastudovat metodické materiály a úspěšně složit závěrečný test.

Každý účastník distanční formy studia si může po úspěšném absolvování závěrečného testu (minimálně 85% úspěšnost) vygenerovat certifikát o absolvování modulu.

6 Způsob ověření získaných znalostí a dovedností

Distanční forma studia i ověřování znalostí a dovedností jsou zpracovány ve formě e-learningu. Tato forma pokryje širokou oblast zájemců o tento projekt. Na základě výsledků ověřování lektor zpětně informuje tvůrce a metodiky o případných nedostatcích a předkládá možné úpravy studijních materiálů, které zkvalitní tyto vzdělávací opory pro další skupiny.

7 Profil absolventa vzdělávacího modulu

Profil absolventa je důležitým prvkem pro zajišťování a hodnocení kvality vzdělávacího programu. Proto profil absolventa musí nejen definovat cílové znalosti a dovednosti, ale i jejich ověřitelnost. Přesně a jednoznačně definuje, co absolvent vzdělávacího programu umí a zná.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Absolvent vzdělávacího programu:

- definuje školní parlament jako součást školy;
- chápe význam a funkci školního parlamentu;
- definuje roli a fungování školního parlamentu;
- rozumí teoreticky organizaci voleb;
- chápe pojem jednací řád a memorandum;
- chápe pojem evaluace a autoevaluace;
- aplikuje evaluační nástroje;
- vybere kompetentní osobu do role koordinátora.

Toto dílo [Metodika pro vzdělávací program – VPI_2: Modul pro pedagogické pracovníky ZŠ a SŠ – distanční forma] je licencováno pod licencí Creative Commons [BY-SA]. Licenční podmínky navštivte na adrese <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>